

ĐỀ THI VÀO 10 THPT

Môn : Ngữ Văn 9

Năm học 2020 - 2021

Thời gian làm bài: 120 phút

(Đề này gồm 01 trang)

Phần I/ Đọc hiểu (3 điểm)

Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi:

... “*Nhưng sao lại nảy ra cái tin như vậy được? Mà thằng chánh Bệu thì đích thị là người làng không sai rồi. Không có lửa làm sao có khói? Ai người ta hơi đâu bịa tạc ra những chuyện ấy làm gì. Chao ôi! Cực nhục chưa, cả làng Việt gian! Rồi đây biết làm ăn, buôn bán ra sao? Ai người ta chứa. Ai người ta buôn bán mấy. Suốt cả cái nước Việt Nam này người ta ghê tởm, người ta thù hằn cái giống Việt gian bán nước... Lại còn bao nhiêu người làng, tan tác mỗi người một phương nữa, không biết họ đã rõ cái cơ sự này chưa”... ?*

(Theo Ngữ văn 9 – Tập 1)

1. Đoạn văn trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai? Nêu hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm.
2. Truyện được kể theo ngôi thứ mấy ? Ai là nhân vật chính?
3. Tìm câu đặc biệt có trong đoạn văn ?
4. Nhân vật bộc lộ tâm trạng, tình cảm nào qua đoạn trích trên ?

Phần II/ Tập làm văn (7 điểm)

Câu 1 (2 điểm)

Từ nội dung phần đọc hiểu, em hãy viết đoạn văn nêu suy nghĩ của em về vai trò của quê hương với mỗi người.

Câu 2 (5 điểm)

...Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hoà ca
Một nốt trầm xao xuyến.

Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc...

Hãy phân tích hai khổ thơ trên để làm rõ tâm nguyện cao đẹp của Thanh Hải : *muốn được cống hiến phần tốt đẹp, dù nhỏ bé của cuộc đời mình cho cuộc đời chung, cho đất nước.*

**UBND THỊ XÃ KINH MÔN
PHÒNG GD & ĐT KINH MÔN**

HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn : Ngữ Văn

Câu	Yêu cầu cần đạt
1 2 3 4	Phần I/ Đọc hiểu (3 điểm) * Mức tối đa: (3,0 điểm) - Đoạn trích trên trích trong truyện ngắn Làng (0,25 đ) - Nhà văn: Kim Lân (0,25 đ) - Hoàn cảnh sáng tác: Truyện được viết trong thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp, năm 1948 (0,5 đ) - Truyện kể theo ngôi thứ 3) 0,25đ) - Nhân vật chính : Ông Hai (0,25 đ) - Câu đặc biệt: Chao ôi! (0,5 đ) - Tâm trạng được bộc lộ: đau đớn, tủi nhục vì nghe tin làng chợ Dầu theo giặc. Nhưng cũng thể hiện được tấm lòng yêu làng, yêu nước của ông Hai. (1đ) * Mức chưa tối đa: Gv căn cứ vào các tiêu chí ở mức tối đa để xem xét đánh giá mức chưa tối đa theo tổng điểm đạt là 2,75 điểm hoặc các điểm dưới 3,75 cho bài làm của học sinh. * Không đạt: Học sinh làm lạc đề hoặc không làm bài.
Câu 1	Phần II/ Tập làm văn (7 điểm) * Mức tối đa: (2,0 điểm) - a/ Đảm bảo thể thức một đoạn văn (0,25đ) - b/ Xác định đúng vấn đề nghị luận. (0,25đ) - c/ Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn. (1,5 đ) - Quê hương là nguồn cội, nơi có những người thân yêu trong gia đình, đẹp đẽ ở tình làng nghĩa xóm, lưu giữ bao kỉ niệm. - Quê hương cho ta động lực, niềm tin để nỗ lực, phấn đấu vươn lên trong cuộc sống. Con người biết gắn bó, tự hào về quê hương là biểu hiện của lối sống ân nghĩa, thủy chung là chuẩn mực đạo đức. - Nhớ về quê hương là bồi đắp cho chúng ta lối sống biết yêu thương, đoàn kết, sống có trách nhiệm với gia đình, làng xóm để góp sức mình xây dựng quê hương giàu đẹp. - Ngược lại nếu quay lưng, bội bạc với quê hương là lối sống vô cảm, đi ngược lại truyền thống, đánh mất mình.

Câu 2 (5 đ)	* Mức chưa tối đa: Gv căn cứ vào các tiêu chí ở mức tối đa để xem xét đánh giá mức chưa tối đa theo tổng điểm đạt là 1,75 điểm hoặc các điểm dưới 1,75 cho bài làm của học sinh. * Không đạt: Học sinh làm lạc đề hoặc không làm bài. <u>Yêu cầu về kiến thức:</u> * Mức tối đa: (5,0 điểm) Gợi ý: A- Mở bài : (0,5 đ) - Giới thiệu bài thơ <i>Mùa xuân nho nhỏ</i>, và đoạn trích hai khổ thơ trên. - Giới thiệu nhận xét về hai khổ thơ trên (như đề bài đã nêu) B- Thân bài : 4đ * Từ cảm xúc về mùa xuân thiên nhiên, mùa xuân đất nước, nhà thơ có khát vọng thiết tha, làm “mùa xuân nho nhỏ” dâng cho đời. 1. Ước nguyện được sống đẹp, sống có ích cho đời. (1,5đ) Muốn làm con chim hót, cành hoa, nốt trầm xao xuyến trong bản hoà ca → Phân tích các hình ảnh này để thấy vẻ đẹp ước nguyện của Thanh Hải. - Điệp ngữ “<i>Ta làm..., Ta nhập vào...</i>” diễn tả một cách tha thiết khát vọng được hoà nhập vào cuộc sống của đất nước được cống hiến phần tốt đẹp - dù nhỏ bé của cuộc đời mình cho cuộc đời chung - cho đất nước. - Điều tâm niệm ấy được thể hiện một cách chân thành trong những hình ảnh thơ đẹp một cách tự nhiên giản dị. + “<i>Con chim hót, “một cành hoa”</i>”, đó là những hình ảnh đẹp của thiên nhiên. ở khổ thơ đầu, vẻ đẹp của mùa xuân thiên nhiên đã được miêu tả bằng hình ảnh “<i>một bông hoa tím biếc</i>”, bằng âm thanh của tiếng chim chiền chiện “<i>hót chi mà vang trời</i>”. ở khổ thơ này, tác giả lại mượn những hình ảnh ấy để nói lên ước nguyện của mình : <i>đem cuộc đời mình hoà nhập và cống hiến cho đất nước.</i> 2. Ước nguyện ấy được thể hiện một cách chân thành, giản dị, khiêm nhường (2đ) - Nguyện làm những nhân vật bình thường nhưng có ích cho đời + Giữa mùa xuân của đất nước, tác giả xin làm một “<i>con chim hót</i>”, làm “<i>Một cành hoa</i>”. Giữa bản “hoà ca” tươi vui, đầy sức sống của cuộc đời, nhà thơ xin làm “<i>một nốt trầm xao xuyến</i>”. Điệp từ “<i>một</i>” diễn tả sự ít ỏi, nhỏ bé, khiêm nhường. - ý thức về sự đóng góp của mình: dù nhỏ bé nhưng là cái tinh túy, cao đẹp của tâm hồn mình góp cho đất nước. - Hiểu mối quan hệ riêng chung sâu sắc: chỉ xin làm một nốt trầm khiêm nhường trong bản hoà ca chung. + Những hình ảnh <i>con chim, cành hoa, nốt nhạc trầm</i> cuối cùng dồn vào một
---------------------------------------	--

hình ảnh thật đặc sắc: “<i>Mùa xuân nho nhỏ - Lặng lẽ dâng cho đời</i>”. Tất cả là những hình ảnh ẩn dụ mang vẻ đẹp giản dị, khiêm nhường, thể hiện thật xúc động điều tâm niệm chân thành, tha thiết của nhà thơ. + Bằng giọng thơ nhỏ nhẹ, sâu lắng, ước nguyện của Thanh Hải đã đi vào lòng người đọc, và lung linh trong ánh sáng của một nhân sinh quan cao đẹp: Mỗi người phải mang đến cho cuộc đời chung một nét đẹp riêng, phải cống hiến cái phần tinh túy, dù nhỏ bé, cho đất nước, và phải không ngừng cống hiến “<i>Dù là tuổi hai mươi / Dù là khi tóc bạc</i>”. Đó mới là ý nghĩa cao đẹp của đời người. - Sự thay đổi trong cách xưng hô “<i>tôi</i>” sang “<i>ta</i>” mang ý nghĩa rộng lớn là ước nguyện chung của nhiều người. - Hình ảnh “<i>mùa xuân nho nhỏ</i>” đầy bất ngờ thú vị và sâu sắc: đặt cái vô hạn của trời đất bên cạnh cái hữu hạn của đời người, tìm ra mối quan hệ cá nhân và xã hội. - Ước nguyện dâng hiến ấy thật lặng lẽ, suốt đời, sống đẹp đẽ. * <i>Khổ thơ thể hiện xúc động một vấn đề nhân sinh lớn lao.(0,5đ)</i> Đặt khổ thơ trong mối quan hệ với hoàn cảnh của Thanh Hải lúc ấy, ta càng hiểu hơn vẻ đẹp tâm hồn nhà thơ. C- Kết bài : (0,5đ) - Tất cả đều thật đáng yêu, đáng trân trọng, đáng khâm phục. - Chỉ một “<i>mùa xuân nho nhỏ</i>” nhưng ý nghĩa bài thơ lại rất lớn lao, cao đẹp. * <u>Yêu cầu về kĩ năng</u> (1điểm) - Bài làm có bố cục ba phần: mở bài, thân bài, kết bài hoàn chỉnh, mạch lạc. Hệ thống luận điểm, luận cứ rõ ràng, chặt chẽ. - Biết cách làm bài văn nghị luận về một ý kiến bàn về văn học. - Biết vận dụng linh hoạt các phép lập luận đã học. - Kết cấu chặt chẽ, diễn đạt trong sáng, khuyến khích các bài viết sáng tạo. * Lưu ý: <i>Giám khảo cần vận dụng linh hoạt khi chấm để đánh giá đúng bài làm của học. Tùy bài làm cụ thể của thí sinh, giám khảo cho các thang điểm lẻ thích hợp.</i>
